

Spoštovani bralci, tokratna številka je zadnja s staro podobo. Naslednja, **julijska številka bo tako oblikovno kot tudi vsebinsko osvežena**. V biltenu bodo odslej večinoma povzetki člankov s povezavami na spletno mesto, kjer bodo v celoti objavljeni. Rubrike bodo ostale enake kot doslej. Oblikovno bo bilten prilagojen novi podobi spletnega mesta in izhajal v html formatu. Žal bo za vse tiste, ki imate v nastavitvah "plain text" format, bilten še vedno v tekstovni obliki.

Vaših komentarjev nove podobe bomo veseli, prav tako pa tudi predlogov, kako izboljšati vsebino.

SLOVENIJA

Razprava o programu upravljanja območij Nature 2000

Ministrstvo je konec aprila javnost seznanilo s predlogom Programa upravljanja območij Nature 2000.

Organizirali smo tudi dve delavnici, prva je bila 18. maja v Mariboru in smo o njej poročali v prejšnji številki. Druga delavnica je bila 24. maja v Ljubljani. Razprava je tekla o podporah kmetijstvu, sektorju transporta, načrtih upravljanja voda, potrebi po dinamičnosti dokumenta, predstavitev lokalnim skupnostim in drugem.

Zapisnika (neavtorizirana) obeh delavnic sta na spletni strani: [http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=87&tx_ttnews\[tt_news\]=99&tx_ttnews\[backPid\]=50&cHash=a0374524f2](http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=87&tx_ttnews[tt_news]=99&tx_ttnews[backPid]=50&cHash=a0374524f2).

Osnutek sprememb uredbe o območjih Natura 2000

Na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor je bil konec maja predstavljen osnutek Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o posebnih varstvenih območjih - območjih Natura 2000: [http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=87&tx_ttnews\[tt_news\]=94&tx_ttnews\[backPid\]=50](http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=87&tx_ttnews[tt_news]=94&tx_ttnews[backPid]=50)

Večino sprememb so narekovale zahteve Evropske komisije. Ko je Komisija pregledovala, ali je slovenski pravni red usklajen s pravnim redom Evropske unije, je odkrila nekaj pomanjkljivosti. Slovenija se je zato obvezala, da bo ustrezno spremenila uredbo in jo tako uskladila z zahtevami Direktive o habitatih. Ob izvajanju Uredbe je bilo tudi ugotovljeno, da je treba zaradi njenega bolj učinkovitega izvajanja in pravne določenosti, nekatere norme opredeliti drugače.

Kontaktna oseba: Jelka Kremesec Jevšenak, MOP

Začele so se nagradne igre Natura 2000

Od junija do oktobra bodo v tiskanih medijih in na spletnih straneh potekale nagradne igre Natura 2000. S pravilnim odgovorom na nagradno vprašanje na temo Nature 2000 v Sloveniji si lahko bralci pridobijo nahrbtnik ali majico Natura 2000.

Skupno bomo izvedli sedem nagradnih iger, in sicer šest v tiskanih medijih ter eno na različnih spletnih straneh. Medije smo izbrali glede na analizo rezultatov javnomnenjskih raziskav o Naturi 2000 v Sloveniji in medijske potrebnosti. Prva nagradna igra je bila objavljena v prvi polovici junija v Gorenjskem glasu.

Pravila nagradne igre in pogoje sodelovanja si lahko ogledate na spletni strani: <http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=160>.

Novi varuhi kalov na Primorskem

Dvema ducatoma varuhov kalov, ki so že lani obiskovali tečaj za varuhe kalov, se je letos pridružilo še 32 novih. V maju in začetku junija je namreč novogoriška enota Zavoda RS za varstvo narave že drugič organizirala tečaj v okviru projekta ohranjanja kalov na Primorskem (»1001 kal – 1001 zgodba o življenju«, PPS Interreg IIIA

Slovenija-Italija). Gre za prenos dobre prakse iz sosednje Furlanije Julijske krajine, kjer združenje varuhov kalov (Tutori Stagni e Zone Umide del Friuli Venezia Giulia, www.zoneumide.org) ob pomoči prirodoslovnega muzeja v Trstu že od leta 2000 izvaja tovrstne tečaje. Združenje je tudi eden od partnerjev v omenjenem čezmejnem projektu. Sodelovanje med varuhi kalov z obeh strani meje se bo letos okrepilo še s skupnimi delovnimi akcijami pri obnovi kalov.

Namen tečaja je posredovati znanja o kalih, njih pomenu, o življenju v njih, o pravih obnavljanja in vzdrževanja, ohranjanju dediščine in izročila, vezanega na kale. Zanimanje za kale se je v zadnjem času na Primorskem izredno povečalo, kar pomeni tudi porast nevarnosti, da se bodo domačini v splošnem navdušenju nad obnavljanjem in ohranjanjem kalov posegov lotili na neprimeren, naravi neprijazen način. Varuhi kalov lahko v lokalnem okolju to nevarnost odpravijo in s pridobljenim znanjem odigrajo pomembno vlogo usmerjevalcev aktivnosti. Vzpodbudno je, da so se tečaja udeležili predstavniki lokalnih društev, vaških in krajevnih skupnosti iz praktično celotnega območja, ki ga projekt pokriva, od Vipavske doline prek Krasa in Brkinov do slovenske Istre.

Več o tečaju in projektu si je možno ogledati na spletni strani www.zrsvn.si/1001kal.

Igor Maher, Zavod RS za varstvo narave (igor.maher@quest.arnes.si)

Ustanovitev mreže šol in vrtcev Notranjskega regijskega parka

V Notranjskem regijskem parku smo 24. maja 2007, na evropski dan parkov, uradno razglasili mrežo šol in vrtcev parka. S pridobitvijo projekta LIFE Presihajoče Cerkniško jezero so se odprle možnosti za tesnejše sodelovanje parka z lokalnimi šolami in vrtci. V mrežo se je vključilo 9 šol in vrtcev.

Na prireditvi, na katero so bile povabljene sodelujoče šole in zavodi, smo predstavili načrte parka na področju naravovarstvenega ozaveščanja otrok in mladostnikov ter šolam in vrtcem podelili plakete o sodelovanju. Namen naravovarstvene mreže Notranjskega regijskega parka je izboljšati poznavanje naravne in kulturne dediščine parka in okolice med mladimi. Spodbujati njihov pozitiven in odgovoren odnos do varstva narave ter strokovno pomagati učiteljem pri uvajanju naravovarstvene vzgoje in izobraževanja v šole in vrtce.

V mrežo so se vključili: vrtec Martina Krpana Cerknica, Osnovna šola Notranjski odred Cerknica, Osnovna šola Jožeta Krajca Rakek, Osnovna šola Toneta Šraja Aljoše Nova vas, Osnovna šola heroja Janeza Hribarja Stari trg pri Ložu, Osnovna šola A. M. Slomška Vrhnika, Osnovna šola 8 talcev Logatec, Zavod za vzgojo in izobraževanje Logatec in Šolski center Postojna.

Gregor Torkar (gregor.torkar@notranjski-park.si)

Novi znamki: črtasti medvedek in bakreni senožetnik

Pošta Slovenije je 25. maja 2007 izdala novi znamki iz serije Živalstvo: črtasti medvedek in bakreni senožetnik. Za obe vrsti metuljev je v Sloveniji določenih več območij Nature 2000. Avtor risb je Jurij Mikuletič, opisa je pripravil Matjaž Jež: [http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=87&tx_ttnews\[tt_news\]=97&tx_ttnews\[backPid\]=50](http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=87&tx_ttnews[tt_news]=97&tx_ttnews[backPid]=50).

DOPPS odprl lški morost

Društvo za opazovanje in preučevanje ptic je 14. junija odprlo naravni rezervat lški morost. Razprostira se na 65 hektarjih med Igom in Podpečjo ob reki lški. V rezervatu so uredili tudi 1,3 km dolgo Koščevo učno pot z opazovalnico. Pot je označena z osmimi točkami, katerih vsebina je opisna v žepnem vodniku.

Vir: STA

EVROPSKA UNIJA, DRUGE ČLANICE

Uredba o Life+objavljena

Uredba o LIFE+ je objavljena v Uradnem listu EU L149 z dne 9. junija 2007:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:149:0001:0016:SL:PDF>

Uredba je rezultat pravnega postopka med Svetom EU in Evropskim parlamentom. Evropska komisija je prvotno predlagala, da bi z večino sredstev tega inštrumenta upravljale države članice. Evropski parlament je temu nasprotoval, ker bi bila ogrožena skupna okoljska politika. V pravnem postopku je parlament dosegel tudi, da mora biti biotski raznovrstnosti v vsaki članici namenjenih vsaj 50% sredstev.

Slovenija iz finančnega inštrumenta Life+ za leto 2007 pričakuje približno 4,2 milijona EUR, od tega jih bo 60% namenjenih naravi in biotski raznovrstnosti.

Smernice za Naturo 2000 v morskem okolju

Komisija je izdala Smernice za ustanavljanje omrežja Natura 2000 v morskem okolju: uporaba Direktive o habitatih in Direktive o pticah / *Guidelines for the establishment of the Natura 2000 network in the marine environment. Application of the Habitats and Birds Directives*. Smernice niso pravno obvezujoče, izražajo pa poglede Komisije (http://ec.europa.eu/environment/nature/nature_conservation/natura_2000_network/marine_issues/index_en.htm)

Stop za avtocesto v južni Španiji zaradi Iberskega risa

Zaradi nedopustnega vpliva na več zavarovanih vrst se je v Španiji prvič zgodilo, da bo avtocestni projekt zaustavljen. Ocena vplivov na okolje je pokazala, da bi avtocestni projekt, ki bi povezal Toledo, Ciudad Real in Cordobo, prerezal habitat kritično ogroženega iberskega risa na polovico.

Vir: Ends Daily

Biotska raznovrstnost med portugalskimi prioritetami

Portugalska je določila svoje zelene prioritete predsedovanja, to so: klimatske spremembe, pomanjkanje vode in biotska raznovrstnost, je izjavil portugalski minister za okolje.

Portugalska bo nadaljevala aktivnosti Nemčije na področju biotske raznovrstnosti. Organizirala bo mednarodno konferenco na temo biotska raznovrstnost in poslovne dejavnosti, ki bo novembra v Lizboni.

Vir: ENDS Daily

BRANJE

Priročnik o vrstah Natura 2000, ki so povezane z gozdom

Gozdarski inštitut Slovenije je izdal Priročnik o vrstah Natura 2000, ki so povezane z gozdom. Avtorja Aleksander Golob in Mitja Skudnik sta na privlačen način predstavila 62 vrst. Namenila sta jo lastnikom gozdov, gozdarjem (javna gozdarska služba) in obiskovalcem gozda, saj ti najbolj vplivajo na habitate predstavljenih vrst.

Obravnavala sta rastline in živali iz: dodatka II k direktivi o habitatih, dodatka I direktivi o pticah in dve kvalifikacijski vrsti območij Natura 2000, za katere je gozd v Sloveniji pomemben habitat. Za vsako sta navedla: njen habitat, razširjenost, ogroženost, opazovanje in spremljanje ter usmeritve. Priročnik obsega 88 bogato ilustriranih strani in je na voljo tudi na spletni strani: http://www.natura2000.gov.si/fileadmin/user_upload/Knjiznjica/Publikacije/prirocnik_o_vrstah_natura.pdf.

Nove tematske informacijske zloženke

V preteklem in letošnjem letu smo na Zavodu RS za varstvo okvira projekta LIFE Natura 2000 v Sloveniji – upravljavski modeli in informacijski sistem za pilotno projektno območje Dobrava – Jovsi izdali štiri tematske informacijske zloženke in dva učna lista. Informacijske zloženke Mokrotni travniki so zakladnica narave Jovsov, Sto ekocelic v gozdu Dobrava, Naravoslovna informacijska soba Kapele in Opazovalni stolp v Jovsih vsebujejo pomembnejše informacije o rastlinskih in živalskih vrstah ter njihovih habitatih, o pomenu njihovega ohranjanja ter o projektnih akcijah na območju Dobreve in Jovsov. Z namenom izobraževanja smo izdali tudi dva učna lista Spoznavanje narave ob Koščevi poti v Jovse in Drevesa z dupli, ki spodbujajta k raziskovanju narave na tem območju. Vabimo vas, da si na spletnih straneh Projekta zloženke in učna lista tudi pogledate (http://www.zrsvn.si/life/sl/informacija.asp?id_meta_type=52). Če želite, da vam promocijski material dostavimo

po pošti, nam to sporočite na elektronski naslov: tjasa.djokic@zrsvn.si.

Tjaša Djokić (tjasa.djokic@zrsvn.si)

Priporočila za pripravo komunikacijske strategije in brošure

Evropska komisija je pripravila pripomočka, ki naj pomagata pri komunikaciji LIFE projektov, uporabite pa ju lahko tudi pri drugih projektih. Priprava strategije komunikacije / (pdf, 4 strani, v angleškem jeziku) http://ec.europa.eu/environment/life/toolbox/factsheets/comm_strategy.pdf predstavi vsebino komunikacijskega načrta, cilje, javnosti, pripravo sporočil idr. Oblikovanje zgibanke projekta / Designing project leaflets (pdf, 3 strani, v angleškem jeziku) <http://ec.europa.eu/environment/life/toolbox/factsheets/leaflets.pdf> svetuje glede vsebine in oblike zgibank.

Nova spletna stran za Life+ Narava in biotska raznovrstnost

Ministrstvo za okolje in prostor je pripravilo novo spletno podstran z informacijami o finančnem instrumentu LIFE+ Narava in biotska raznovrstnost. Na spletni podstrani so predstavljeni cilji LIFE+ in prednostne dejavnosti, ki bodo financirane na področju narave in biotske raznovrstnosti. Objavljen je tudi predvideni koledar postopka zbiranja, ocenjevanja in izbora projektnih predlogov za sofinanciranje iz finančnega instrumenta Life+ ter predpis EU. Stran bomo sprotno dopolnjevali z informacijami o razpisu. Povezava: http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_okolje/sektor_za_politiko_ohranjanja_narave/life/

NAPOVEDNIK

20. junij: javna predstavitev rezultatov projekta »Varstvena genetika medveda, jelenjadi in risa v Sloveniji, Biološko središče, Ljubljana, ob 10. uri. Kontaktna oseba: tomaz.skrbinsek@gmail.com.

30. junij: rok za prijave na magistrski študij Upravljanje zavarovanih območij, v Celovcu, Avstrija. Več na: <http://www.mpa.uni-klu.ac.at/index.php/plain/about>.

8-12 julij: svetovni kongres Mednarodne zveze za krajinsko ekologijo / *International Association of Landscape Ecology World Congress*, Wageningen, Nizozemska. Informacije in registracija: <http://www.iale2007.com>.

12-15 september: usposabljanje za upravljalce zavarovanih območij v Alpah, tretji dan: delavnica in ekskurzija na temo "Kmetijstvo na zavarovanih območjih, planšarstvo in Natura 2000 - primeri dobrih praks in izgledi". Organizator: Mreža zavarovanih območij v Alpah ALPARC Več: <http://www.alparc.org/news.php?action=60&ID=47&TYPE=manifestation>.

6-8 oktober: Svetovni kongres IUCN / World Conservation Congress, Barcelona, Španija. Več na: <http://cec.wcln.org/index.php?module=pagesetter&func=viewpub&tid=1&pid=280>.

18-22 oktober: usposabljanje: Načrti upravljanja za ramsarska območja srednje, južne in vzhodne Evrope / *Managements plans for Ramsar sites in Central, Southern and Eastern Europe (a contribution to the CBD Programme of Work on Protected Areas)*, otok Vilm, Nemčija. Informacije: http://www.ramsar.org/training_germany_vilm.htm

***

NARAVA NA KRATKO

Zasedanje Mednarodne komisije za kitolov

V Anchorageu na Aljaski je bilo 28 do 31. maja redno letno zasedanje Mednarodne komisije za kitolov. Več o zasedanju in poročilo Janeza Kastelica, predstavnika Slovenije, je na novi spletni strani: http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_okolje/sektor_za_politiko_ohranjanja_narave/mednarod_na_komisija_za_kitolov/.

Komisija za zakon o TNP bo obravnavala pripombe

Strokovna komisija za pripravo Zakona o Triglavskem narodnem parku bo 20. junija 2007 obravnavala pripombe na osnutek teza Zakona o TNP. Več o delu komisije na: <http://www.tnp.mop.gov.si/>.

* * *

Če želite zanimivosti o vašem delu v zvezi z Naturo 2000 sporočiti tudi drugim, nam jih pošljite in objavili jih bomo. Prispevke naslovite urednici e-biltena (breda.ogorelec@gov.si). Če biltena ne želite prejemati, pišite na isti naslov.

Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000, Ljubljana. Telefon: (01) 478 7400, telefaks: (01) 478 309 4593, spletna stran: www.natura2000.gov.si, neposredna povezava na arhiv eNature: <http://www.natura2000.gov.si/publikacije.htm>.